

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ผลของการใช้สื่อ eDLRU ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัย: กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยเสนอสาระสำคัญตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสื่ออิเล็กทรอนิกส์
2. บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการพัฒนาการศึกษา
3. โครงการเครือข่ายเผยแพร่ ถ่ายทอดและพัฒนาการใช้สื่อ eDLRU สำหรับการศึกษาในระดับปฐมวัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
4. การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย
5. สมรรถนะครูในระดับปฐมวัย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่อประเภทหนึ่งของการเรียนรู้สื่อการเรียนรู้ ตามที่เอดการ์เดล ได้จัดแบ่งสื่อการสอนเพื่อเป็นแนวทางในการอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างสื่อ โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ในขณะเดียวกันก็เป็นการแสดงขั้นตอนของประสบการณ์เรียนรู้ และการใช้สื่อแต่ละประเภทในกระบวนการเรียนการรู้ด้วย

1. สื่อที่เป็นประสบการณ์ตรง ได้แก่ สื่อที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากของจริง เช่น การจับต้องได้
2. สื่อประสบการณ์รอง ได้แก่ สื่อเสมือนจริงมากที่สุด ซึ่งได้แก่ สิ่งจำลองต่าง ๆ
3. สื่อประสบการณ์นาฏกรรมหรือการแสดง เป็นการแสดงบทบาทสมมุติ หรือการแสดงละคร เนื่องจากข้อจำกัดด้วยยุคสมัยเวลา สถานที่ เช่น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์
4. สื่อที่เป็นกระบวนการ เช่น การสาธิต เป็นการแสดงหรือทำเพื่อประกอบการอธิบายให้เกิดขึ้นตอนของกิจกรรมนั้น
5. การศึกษานอกสถานที่ เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ต่างๆ ภายนอกสถานที่เรียน อาจเป็นการเยี่ยมชมสถานที่ การสัมภาษณ์บุคคล
6. นิทรรศการ เป็นการจัดแสดงสิ่งต่างๆ เพื่อให้เกิดสารประโยชน์แก่ผู้ชม โดยการนำประสบการณ์มาผสมผสานกันให้มากที่สุด
7. โทรทัศน์ โดยใช้ทั้งโทรทัศน์การศึกษา และโทรทัศน์การสอนเพื่อให้ข้อมูลความรู้แก่ผู้เรียน หรือผู้ชมที่อยู่ในห้องเรียนหรืออยู่ที่บ้านก็ได้
8. ภาพยนตร์ เป็นภาพที่บันทึกเรื่องราวลงบนฟิล์มเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ทั้งภาพและเสียงโดยใช้ประสาทตาและหู

9. การบันทึกเสียง ภาพนิ่ง อาจเป็นทั้งในรูปของแผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง วิดีโอ รูปภาพ สไลด์ ข้อมูลที่อยู่ในขั้นนี้จะให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนที่ไม่สามารถอ่านหนังสือได้ก็สามารถเข้าใจได้

10. ทักษะสัญลักษณ์ เช่น แผนที่ แผนภูมิ เครื่องหมายต่างๆ ที่เป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งของนั้น

11. วัจนสัญลักษณ์ ได้แก่ ตัวหนังสือในภาษาเขียน และเสียงพูดของคนในภาษาพูด

การเรียนรู้จากสื่อในลำดับต่างๆ นั้นจะเริ่มที่ประสบการณ์ตรงก่อน แต่ถ้าไม่มีจึงจะใช้สื่อ ลำดับรองลงมา ซึ่งสื่อแต่ละลำดับให้ค่าการเรียนรู้มากน้อยต่างกัน

ความสำคัญของสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วการดำเนินชีวิตในปัจจุบันเกี่ยวข้องกับสารสนเทศต่างๆ มากมาย มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการขยายโอกาสทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึงทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยเฉพาะการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร โทรคมนาคมที่ผ่านช่องทางต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอินเทอร์เน็ต ดาวเทียม หรือโทรศัพท์ ทำให้การเรียนการสอนแบบดั้งเดิมที่มีผู้เรียนและผู้สอนร่วมทำกิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียนได้ถูกเปลี่ยนไป การเรียนการสอนไม่จำเป็นต้องอยู่เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น ผู้เรียนจะเรียนที่ไหน ในเวลาใดก็ได้ (ปรัชญนันท์ นิลสุข และรัตนภรณ์ กาศโอสถ, 2546) ทำให้นโยบายการศึกษาในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย โดยมีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้โอกาสทางการศึกษากับประชาชนทุกคนทุกระดับการศึกษา การศึกษาแบบเดิมก็เปลี่ยนแปลงไปมีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้าช่วยในการศึกษา มากขึ้นเรียกว่า e-Learning ซึ่งเป็นการสร้างสื่ออิเล็กทรอนิกส์แล้วนำเสนอผ่านทางคอมพิวเตอร์ในรูปของสื่อมัลติมีเดีย ได้แก่ ข้อความทางอิเล็กทรอนิกส์ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว วีดิโอ เป็นต้น โดยเน้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ให้มีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และจริยธรรม มีความสามารถที่จะทำงาน และคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง สามารถเรียนรู้ แสวงหาความรู้ ตลอดจนใช้ความรู้สร้างสรรค์ มีสุขภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์แข็งแรง ประกอบอาชีพได้ มีวิถีชีวิตกลมกลืนธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและสามารถปรับตัวได้ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (สุนน อมรวิวัฒน์, 2550)

เทคโนโลยีสารสนเทศในยุคปัจจุบันช่วยให้การเรียนการสอนสามารถทำได้ทุกเวลาและทุกสถานที่ มีการเชื่อมโยงความรู้ต่าง ๆ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างกว้างขวางด้วยตนเองโดยใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารมากมายโดยไม่มีขอบเขตจำกัด ทั้งในเรื่องของเวลาและสถานที่ในการแสวงหาความรู้ แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจะได้ผลจะต้องมีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีคุณภาพและมากเพียงพอในการศึกษาค้นคว้า ในด้านการศึกษาได้มีการนำเอาระบบวีดิทัศน์ตามประสงค์ หรือวีดีโอ ออน ดีมานด์ (Video on Demand) มาใช้กับการศึกษาด้วยตนเอง ระบบวีดิทัศน์ตามประสงค์นั้นจะต้องจัดเก็บรวบรวมสาระความรู้ทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นสาระความรู้ที่ซื้อมาหรือสถานศึกษาผลิตขึ้นเอง หรือถ่ายทำจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ หรือจากระบบการเรียนการสอนทางไกลทางโทรทัศน์ หรือระบบการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม จะต้องนำเก็บไว้ในระบบโดยเนื้อหาของบทเรียนเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประกอบด้วยสื่อที่เป็นข้อความ รูปภาพ

เสียง หรือวิดีโอในรูปแบบสื่อประสม (Multimedia) โดยจะถูกส่งไปยังผู้เรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รูปแบบต่าง ๆ เช่น ซีดีรอม (CD –ROM) โทรศัพท์ หรือเว็บเบราว์เซอร์ (Web Browser) แล้วให้ผู้เรียนเรียกศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเองผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตตามความต้องการ

ความหมายของสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สื่อ คือ ตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ที่ช่วยให้ผู้ใช้เกิดความรู้ความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น สื่อมีหลายประเภท เช่น ภาพ เสียง มัลติมีเดีย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Media) หมายถึง สื่อที่บันทึกสารสนเทศด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ อาจอยู่ในรูปของสื่อบันทึกข้อมูลประเภทสารแม่เหล็ก เช่น แผ่นจานแม่เหล็กชนิดอ่อน (floppy disk) และสื่อประเภทจานแสง (optical disk) บันทึกอักขระแบบดิจิทัลไม่สามารถอ่านได้ด้วยตาเปล่าต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์บันทึกและอ่านข้อมูล (สุภาณี เสงศรี และทวีพร จันเนย, 2555) ส่วนกิดานันท์ มลิทอง (2548) กล่าวว่า สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง สื่อประเภทเสียงและภาพ ซึ่งได้แก่ วิทยุ เทปบันทึกเสียง โทรศัพท์ วิทยุทัศน์ ซีดีรอม การส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม และถนนมพราเลาหจรัสแสง (2545) ได้ให้ความหมายของ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอบทเรียนคอมพิวเตอร์ โดยเน้นการออกแบบซึ่งใช้ข้อได้เปรียบของคอมพิวเตอร์ในการนำเสนอ มัลติมีเดียและการให้ผลป้อนโดยทันทีแก่ผู้เรียน โดยผู้เรียนมีความยืดหยุ่นในการเข้าถึงเนื้อหา

ดังนั้นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จึงเป็นสื่อการเรียนการสอนที่เกิดจากวิวัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารโทรคมนาคม การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการเรียนการสอนจะเป็นลักษณะของสื่อประสม หรือที่เรียกว่า มัลติมีเดีย (Multimedia) ซึ่งอาจมีเสียงและภาพเคลื่อนไหว ซึ่งจะทำให้สื่อเกิดความน่าสนใจมากขึ้น ปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีทางด้านอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้อย่างมากมาย เครื่องมืออุปกรณ์ และเทคนิควิธีการสมัยใหม่ถูกนำมาใช้ในการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้เรียนสามารถนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในการศึกษาด้วยตนเอง

จากความหมายของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง สื่อที่เป็นข้อความเสียง ภาพ วิทยุทัศน์ และภาพเคลื่อนไหวที่บันทึกด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีการผลิต การสร้าง และนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์

รูปแบบของสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีหลายรูปแบบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) ดังนี้

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์บนเว็บ เป็นสื่อที่พัฒนาด้วยโปรแกรมต่าง ๆ นำมาใช้บนเว็บโดยผ่านกระบวนการบีบอัด หรือการกระจายให้เป็นแฟ้มขนาดเล็กหลายแฟ้ม เพื่อให้สามารถทำงานบนเว็บได้อย่างมีประสิทธิภาพ เว็บเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการผลิต และเผยแพร่บทเรียนผู้เรียนศึกษาได้ในระบบออนไลน์

2. สไลด์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่อที่พัฒนาด้วยโปรแกรม Microsoft Power Point โดยเรียกดูผ่านคอมพิวเตอร์

3. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่อที่มีองค์ประกอบของเล่มหนังสือครบถ้วน จัดทำให้อยู่ในรูปของแฟ้มข้อมูลแล้วดูผ่านเว็บ แตกต่างจากหนังสือที่เป็นรูปเล่มคือ ความสะดวก และรวดเร็วในการค้นหาและการที่ผู้อ่านสามารถอ่านพร้อม ๆ กันได้

4. เอกสารคำสอนอิเล็กทรอนิกส์ (lecture Note) อาจจัดทำให้อยู่ในรูปเอกสารในสกุล doc หรือ pdf หรือ html และเรียกดูด้วยโปรแกรมที่ใช้เรียกดูแฟ้มสกุลนั้น ๆ

5. เทปเสียงคำสอนดิจิทัล จัดทำโดยใช้เทคโนโลยี Real Audio เพื่อให้เรียกฟังได้ทันทีโดยไม่ต้องเสียเวลาในการถ่ายโอนแฟ้มนาน

6. วิดีโอเทปดิจิทัล จัดทำโดยใช้เทคโนโลยี Real Video เพื่อให้เรียกภาพวิดีโอในลักษณะรับชมได้ทันที ไม่ต้องเสียเวลาในการรอการถ่ายโอนแฟ้มนาน

ด้วยเหตุที่วิดีโอยังคงเป็นสื่อที่มีบทบาทสำคัญในการเสนอสาระข้อมูลข่าวสารจนเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกมาช้านาน และทรงประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในรูปของการแพร่ภาพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ (Broadcasting) เทปวิดีโอ (Video Tape) แผ่นวิดีโอ (Video CD, DVD) แต่ก็ยังมีข้อจำกัดอยู่อีกหลายประการ เช่น เรื่องจำนวนในการให้บริการคุณภาพและความทนทาน ความเร็วในการค้นหาและควบคุม ตลอดจนการบันทึกและติดตามผล สื่อวิดีโอยุคใหม่จึงได้ถูกพัฒนาขึ้นโดยการนำไปเก็บไว้บนเครือข่ายความเร็วสูง (Server) ในระบบเครือข่าย (Network) ที่นำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาประยุกต์ใช้ ซึ่งถือได้ว่าเป็นจุดเปลี่ยนเข้าสู่ยุคแห่งโลกดิจิทัลอย่างแท้จริง (วรพจน์ นวลสกุล, 2555)

วิดีโอ ออน ดีมานด์ (VoD : Video on Demand)

วิดีโอ ออน ดีมานด์ หรือวิดีโอตามประสงค์ เป็นระบบสื่อประสมปฏิสัมพันธ์ (Multimedia Interactive) บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยผู้ชมสามารถเลือกดูรายการที่ตนเองสนใจในเวลาใดก็ได้ และไม่ต้องเสียเวลารอชมต่อจากผู้อื่น ผู้ชมสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองบนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ต่อเชื่อมระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต องค์ประกอบของระบบวิดีโอ ออน ดีมานด์ ได้แก่ วิดีโอเซิร์ฟเวอร์ (Video Server)) เป็นที่เก็บข้อมูลวิดีโอ และบทเรียนสื่อประสมขนาดใหญ่ที่มีความสามารถส่งภาพและเสียงได้อย่างต่อเนื่องให้กับเครื่องลูกข่ายระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network) เป็นเส้นทางที่ใช้เชื่อมต่อสัญญาณระหว่างเครื่องแม่ข่ายและเครื่องลูกข่าย และเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่าย (Client) เป็นเครื่องปลายทางที่รับสัญญาณวิดีโอ และบทเรียนจากเครื่องแม่ข่าย โดยมีซอฟต์แวร์ที่สามารถเรียกและควบคุม รวมทั้งถอดรหัสสัญญาณดิจิทัลออกมาเป็นภาพบนหน้าจอ (วรพจน์ นวลสกุล, 2555)

วิดีโอ ออน ดีมานด์ เป็นระบบบริการสัญญาณภาพหรือเสียงผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งนับว่าเป็นเทคโนโลยีที่อำนวยความสะดวกในการสื่อสารให้กับมนุษย์ได้เป็นอย่างดี ช่วยสนองสิ่งที่มนุษย์ต้องการด้านความบันเทิง ความรู้ และข่าวสาร ไม่ว่าจะเป็นชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ ชมการสอนทางไกล เพื่อทบทวนบทเรียนหรือพลาดไม่ได้เข้าเรียน ชมการศึกษาที่ควบคู่ไปกับการบันเทิง ตลอดจนการเรียกดูข้อมูลข่าวสาร อย่างไรก็ตามการนำ วิดีโอ ออน ดีมานด์มาใช้ประกอบการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องพัฒนาเนื้อหาและปรับปรุงวิธีการสอนให้ทันกับศาสตร์หรือข้อมูลของเรื่องนั้นๆอยู่เสมอ คอยช่วยเหลือให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการสิ่งที่กำลังศึกษาและคอยให้

คำปรึกษาชี้แนะในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้แก่ผู้สนใจในกลุ่มเดียวกันแต่ต่างสถาบัน สถานที่ เวลา การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากหลายๆแหล่ง รวมทั้งการประเมินข้อมูลที่ได้มาให้แก่ผู้เรียนทางด้านอำนาจเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการศึกษาของประเทศไทยจะต้องก้าวให้ทันและสามารถนำมาปรับใช้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ ส่วน วิภาวดี บุญศรี (2551) กล่าวว่า การผลิตวีดิทัศน์ในการศึกษานั้น เป็นเรื่องของการสื่อสาร การถ่ายทอดความรู้ผ่านสื่อวีดิทัศน์ไปยังกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนและครูเป็นจุดมุ่งหมายหลัก ขั้นตอนการผลิตนั้นเหมือนกับการผลิตรายการวีดิทัศน์ทั่วไป แต่จะแตกต่างกันที่รายละเอียดความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และการสื่อความหมายเพื่อการเรียนรู้ การสอน รายการวีดิทัศน์ที่มีคุณภาพนั้นต้องสื่อความหมายหรือถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ได้ตามวัตถุประสงค์หลักที่ตั้งเอาไว้

ข้อดี-ข้อจำกัดของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (สุภาณี เล็งศรี และทวีพร จันเนย, 2555)

ข้อดี

1. ขยายขอบเขตของการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุกหนทุกแห่ง
2. ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนรอบโลกในสถานศึกษาต่างๆ
3. ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ตามความต้องการและความสามารถของตนเอง
4. การสื่อสารโดยใช้อีเมล กระดานข่าว ฯลฯ ทำให้การเรียนรู้มีชีวิตชีวขึ้น
5. กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการสื่อสารในสังคมและก่อให้เกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
6. การเรียนด้วยสื่อหลายมิติทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเนื้อหาได้ตามสะดวก
7. ข้อมูลของหลักสูตรและเนื้อหาวิชาสามารถหาได้โดยง่าย
8. ส่งเสริมแนวคิดในเรื่องของการเรียนรู้ตลอดชีวิตเนื่องจากเว็บเป็นแหล่ง ความรู้
9. การสอนบนเว็บเป็นวิธีที่ดียิ่งในการให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์

ข้อจำกัด

1. การออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนั้นยังมีน้อยเมื่อเทียบกับการออกแบบโปรแกรมเพื่อใช้ในวงการอื่นๆ ทำให้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีจำนวนและขอบเขตจำกัดที่จะนำมาใช้เรียนในวิชาต่างๆ
2. การที่จะให้ผู้สอนเป็นผู้ออกแบบโปรแกรมบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเองนั้นนับว่าเป็นงานที่ต้องอาศัยเวลา สติปัญญา และความสามารถเป็นอย่างยิ่ง ทำให้เป็นการเพิ่มภาระของผู้สอนให้มากยิ่งขึ้น
3. ไม่สามารถช่วยในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้
4. ผู้เรียนบางคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่อาจจะไม่ชอบโปรแกรมที่เรียงตามขั้นตอน ทำให้เป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ได้ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสื่ออิเล็กทรอนิกส์เปลี่ยนแปลงตามเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตได้ผลิตรายการเผยแพร่ความรู้ผ่านทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย (<http://sdib.dusit.ac.th>) โดยผลิตรายการเป็น วิดีโอ ออน ดีมานด์ เพื่อเผยแพร่สาระความรู้ทางวิชาการ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ รวมถึงสาระความรู้ต่างๆ ที่เป็นอัตลักษณ์ของ

มหาวิทยาลัย และความบันเทิงที่หลากหลาย ให้กับบุคลากรของมหาวิทยาลัย และบุคคลทั่วไป โดยแบ่งเป็น 4 ช่อง (Channel) ดังนี้

ช่อง 1 KID Channel รายการการเรียนการสอนสาระความรู้ในสาขาการศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา และการศึกษาพิเศษ รวมถึงกิจกรรมในชั้นเรียน และนอกสถานที่ของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ

ช่อง 2 Self Study Channel รายการการเรียนการสอน ความรู้ด้าน ICT กิจกรรมของมหาวิทยาลัย และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ช่อง 3 Variety Channel รายการนันทนาการสาระความรู้ ที่รวบรวมอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมบริการและท่องเที่ยว และพยาบาลศาสตร์

ช่อง 4 Radio Channel รายการวิทยุที่รวบรวมสาระความรู้ ความบันเทิง ที่หลากหลายในรูปแบบวิทยุกระจายเสียง

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตได้เข้าร่วมโครงการเครือข่าย เผยแพร่ ถ่ายทอด และพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนบนระบบ e – Learning (eDL- Square) โดยผลิตสื่อ eDLRU สำหรับการศึกษาในระดับปฐมวัย และระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในรูป วีดีโอ ออนไลน์ ติมานต์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ให้กับครูและผู้สนใจทั่วไป

บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการพัฒนาการศึกษา

เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ โดยเฉพาะในด้านการศึกษามีการนำเอาเทคโนโลยีต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการศึกษาให้ได้มากที่สุด โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกในการเรียนรู้ของผู้เรียนและเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลและข่าวสารต่างๆ อย่างถูกต้องมีเหตุผลรูปแบบวิธีการเรียนการสอนจะเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้นกระบวนการเรียนการสอนของครูจะเปลี่ยนบทบาทครูจากการเป็นผู้สอน ผู้ถ่ายทอดมาเป็นผู้ออกแบบการศึกษาเพื่อพัฒนาคนที่มีความแตกต่างกันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจึงมีความสำคัญที่มีข้อมูลเชื่อมต่อกันทั่วโลกด้วยระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลกซึ่งประกอบด้วยเครือข่ายย่อยๆ จำนวนมากกระจายอยู่ทั่วทุกมุมโลกทำให้ระบบอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายการสื่อสารที่ใหญ่มากจนสามารถตอบสนองความต้องการในการค้นคว้าข้อมูลได้เป็นอย่างดี การเรียนการสอนทางไกลโดยใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรข้อมูล สารสนเทศต่างๆ อย่างเป็นประโยชน์สูงสุดเพิ่มประสิทธิภาพในการค้นหาและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเป็นมาตรฐานตรงตามความต้องการของผู้ใช้สร้างความเท่าเทียมในสังคม เป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง ไม่ว่าจะอยู่ที่ใดหรืออยู่ในท้องถิ่นทุรกันดารก็สามารถศึกษาหาความรู้ได้ และเป็น การส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต

สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาครั้งนี้ “เร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ โดยใช้เป็นเครื่องมือในการเร่งยกระดับคุณภาพและการกระจายโอกาสทางการศึกษา จัดให้มีระบบการเรียนแบบ

อิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติเพื่อเป็นกลไกในการเปลี่ยนกระบวนทัศน์การเรียนรู้ให้เป็นแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต”และ“สร้างโอกาสทางการศึกษา กระจายโอกาสทางการศึกษาในสังคมไทย โดยคำนึงถึงการสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่ประชากรทุกกลุ่ม ซึ่งรวมถึงผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้บกพร่องทางกายและการเรียนรู้ โดยสนับสนุนการจัดการศึกษาตามวัยและพัฒนาการอย่างมีคุณภาพตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน” (กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2554)

จากบทสรุปผู้บริหาร กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554-2563 ของประเทศไทย (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2554) เน้นการพัฒนาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสาขาอุตสาหกรรมหลัก 5 ด้าน ได้แก่ e-Government, e-Industry, e-Commerce, e-Education และ e-Society เพื่อยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชนไทยและนำพาประเทศไทยเข้าสู่สังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ (Knowledge-based Economy and Society) และสอดคล้องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 3) ของประเทศไทย พ.ศ. 2557-2561 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาทุนมนุษย์ให้มีความรอบรู้ เข้าถึง มีส่วนร่วมในการพัฒนาและใช้ประโยชน์จากระบบไอซีทีได้อย่างรู้เท่าทันในการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ในกลยุทธ์ที่ 1.1 พัฒนาบุคลากรในระดับเยาวชน ทั้งในระบบโรงเรียนจนถึงมหาวิทยาลัย ให้มีศักยภาพในการประยุกต์ใช้ไอซีทีเป็นเครื่องมือในเชิงสร้างสรรค์ ในรูปแบบของเนื้อหาสาระเพื่อการเรียนรู้และการบันเทิงที่เหมาะสมกับวัยศึกษาเรียนรู้ (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, 2556)

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแนวนโยบายจะต้องลดความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการเรียนรู้ของประชากรไทย อันสืบเนื่องมาจากสถานภาพของสถาบันการศึกษา หลักสูตรวิชาการ ภูมิประเทศ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนเพิ่มพูนความรู้และสารสนเทศให้มากที่สุดผลลัพธ์ คือ การยกระดับภูมิปัญญาและคุณภาพกับปริมาณของความรู้ของประชากรไทยโดยทั่วไปให้สูงขึ้นโดยลำดับเพื่อให้เป็นขุมพลังในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืนและยาวนานสืบไปในอนาคต (ปรัชญนันท์ นิลสุข และรัตนภรณ์ กาศโอสถ, 2546)

เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาศึกษาอย่างมาก โดยเฉพาะระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีการนำมาใช้ในการจัดการศึกษาโดยช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยมากขึ้น ทำให้ผู้ใช้สามารถใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทำให้สามารถสืบค้นข้อมูลและแลกเปลี่ยนสาระความรู้ต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึงกันมากขึ้น จึงมีการนำมาใช้ประโยชน์ทางด้านการศึกษาในรูปแบบต่างๆ เช่น ระบบการเรียนแบบออนไลน์ การเรียนการสอนผ่านระบบ วีดีโอ คอนเฟอร์เรนซ์ ระบบวีดิทัศน์ตามประสงค์ (Video on Demand) ระบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และห้องสมุดเสมือน เป็นต้น

โครงการเครือข่ายเผยแพร่ ถ่ายทอดและพัฒนาการใช้สื่อ eDLRU สำหรับการศึกษาระดับปฐมวัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ.2552 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในโครงการเครือข่าย เผยแพร่ ถ่ายทอด และพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนบนระบบ e -

Learning (eDL – Square) กับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติโดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) เป็นผู้ประสานงาน หลังจากที่มีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในโครงการเครือข่าย เผยแพร่ ถ่ายทอด และพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอนบนระบบ e – Learning (eDL – Square) แล้วมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตจึงได้พัฒนาสื่อ eDLRU โดยผลิตรายการการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยใช้ชื่อโครงการเครือข่าย เผยแพร่ ถ่ายทอด และพัฒนาการใช้สื่อ eDLRU สำหรับการศึกษาในระดับปฐมวัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในการพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัย

บทบาทหน้าที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

1. การเตรียมการ/เผยแพร่

1.1 จัดเตรียมสถานที่เพื่อใช้เป็นศูนย์ประสานงานเครือข่ายเผยแพร่การใช้ eDLRU สำหรับการศึกษาในระดับปฐมวัย รวมทั้งแต่งตั้งคณะทำงานและผู้รับผิดชอบ

1.2 จัดเตรียมเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับปฐมวัย เช่น หนังสือ ตำรา ผลงานวิจัย เอกสารทางวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงไฟล์ข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบดิจิทัล

1.3 ร่วมพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนแบบ e-Learning ของการศึกษาระดับปฐมวัย

1.4 ประชาสัมพันธ์ประโยชน์ของการใช้ระบบ eDLRU สำหรับการศึกษาในระดับปฐมวัย ผ่านสื่อต่างๆ และรับสมัครโรงเรียนที่ประสงค์จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่าย เผยแพร่ ถ่ายทอด และพัฒนาการใช้สื่อ eDLRU

1.5 สนับสนุนงบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

2. ขั้นตอนดำเนินการมีดังนี้

2.1 รับสมัครโรงเรียนที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการเครือข่าย เผยแพร่ ถ่ายทอด และพัฒนาการใช้สื่อ eDLRU

2.2 จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์โครงการ SDIB และ eDLRU

2.3 ผลิตสื่อ eDLRU สำหรับการศึกษาในระดับปฐมวัย และจัดทำ DVD Box Set สำหรับเผยแพร่

2.4 ให้บริการสำเนาสื่อ eDLRU สำหรับการศึกษาในระดับปฐมวัย บนอุปกรณ์ที่โรงเรียนนำมา เช่น Server, Hard Disk ,DVD เป็นต้น

2.5 แนะนำวิธีการติดตั้งและการนำสื่อ eDLRU สำหรับการศึกษาในระดับปฐมวัยไปใช้ในการเรียนการสอน

2.6 ให้คำปรึกษา และติดตามให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้มีการนำระบบ eDLRU สำหรับการศึกษาในระดับปฐมวัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับการเรียนการสอนในโรงเรียนจริง รวมทั้งให้ความอนุเคราะห์ดูแลโรงเรียน ทสรช. ที่อยู่ในเขตบริการตามความเหมาะสม

3. การพัฒนากิจกรรม ดังนี้

3.1 พัฒนาเว็บไซต์ <http://edlru.dusit.ac.th> สำหรับการศึกษาในระดับปฐมวัย

3.2 ส่งเสริมให้ครูที่สอนในระดับปฐมวัยนำระบบ eDLRU ไปใช้สอนในโรงเรียน

กิจกรรมการดำเนินงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ได้เริ่มดำเนินการโดยเสนอรูปแบบเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการเครือข่ายเผยแพร่ ถ่ายทอด และพัฒนาการใช้สื่อ eDLRU โดยผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย สำหรับการศึกษาในระดับปฐมวัย จำนวน 5 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 เตรียมการประชุมและวางแผนการดำเนินโครงการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยแบบ e-Learning ดังนี้

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

- 1) หลักสูตร
 - 1.1 โครงสร้างหลักสูตร
 - 1.2 สารการเรียนรู้
 - 1.3 คุณลักษณะตามวัยของเด็ก
 - 1.4 การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
- 2) นวัตกรรมด้านการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
 - 2.1 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีการนำมาสู่ภาคปฏิบัติ
 - 2.2 สื่อการสอน
- 3) การประเมินผล
 - 3.1 การจัดแฟ้มผลงานเด็ก
 - 3.2 การประกันคุณภาพ
 - 3.3 รูปแบบการจัดประสบการณ์

กิจกรรมที่ 2 พัฒนาสื่อ eDLRU สำหรับการศึกษาในระดับปฐมวัย

พัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์สำหรับการศึกษาในระดับปฐมวัยของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ระดับปฐมวัยแบ่งเป็น 3 ระดับชั้น คือ อนุบาล 1 อนุบาล 2 และอนุบาล 3 โดยแบ่งเป็น 5 กิจกรรม รวม 100 ตอน ดังรายละเอียด ดังนี้

- 1) กิจกรรมกลางแจ้ง
- 2) กิจกรรมกลุ่ม
- 3) กิจกรรมนิทานส่งเสริมกระบวนการคิด
- 4) กิจกรรมสงบ
- 5) กิจกรรมเสรี

กิจกรรมที่ 3 นำสื่อ eDLRU สำหรับการศึกษาในระดับปฐมวัย ไปเผยแพร่เพื่อนำไปใช้ในโรงเรียนโดย

- 1) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการแนะนำการใช้สื่อ eDLRU และอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาครูในระดับปฐมวัยที่ขาดแคลนเครื่องมือและสื่อที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอน

2) ให้ครูและผู้สนใจเข้ามาดาวน์โหลดบทเรียนในลักษณะออนไลน์ (On-line) และให้บริการสำเนาสื่อ eDLRU ในรูปแบบออฟไลน์ (Off-line)

3) แนะนำการใช้สื่อ eDLRU โดยเข้าใช้ผ่านเว็บไซต์ <http://edlru.dusit.ac.th> และเว็บไซต์ <http://sdib.dusit.ac.th> เพื่อให้ครูนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

ระดับปฐมวัย

ภาพที่ 2 การใช้สื่อ eDLRU โดยเข้าใช้ผ่านเว็บไซต์
ที่มา: <http://edlru.dusit.ac.th>

กิจกรรมที่ 4 ประเมินการใช้สื่อ eDLRU

1) ติดตามและประเมินผลการใช้สื่อ eDLRU โดยทำวิจัยเรื่อง การประเมินและติดตามผล การใช้สื่อ eDLRU ของโรงเรียนที่เป็นสมาชิกเครือข่ายของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และนำผลการวิจัยมาปรับปรุงสื่อ eDLRU เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้งานมากที่สุด

2) สำรวจความพึงพอใจในการใช้สื่อ eDLRU กับครูที่เป็นสมาชิกเครือข่ายของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

สรุปจำนวน ครู โรงเรียนและหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการในปี พ.ศ. 2553 - 2556

ครู	1,846	คน
จำนวนโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ	796	โรงเรียน
หน่วยงานอื่น	15	หน่วยงาน

ตารางที่ 2.1 สรุปผลการประเมินกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการและการใช้สื่อ eDLRU ปี พ.ศ. 2556

ลำดับ ที่	เขตพื้นที่ การศึกษา จังหวัด	วันที่	จำนวน ผู้เข้า ร่วมอบรม	มิติการประเมิน (ร้อยละ)		
				ความรู้ความ เข้าใจของ กลุ่มเป้าหมาย	ความพึง พอใจของ กลุ่มเป้าหมาย	การนำความรู้ ไปใช้ของ กลุ่มเป้าหมาย
1	นครนายก	22 – 23 มิ.ย. 56	111 คน	85.41	89.97	88.65
2	ลำปาง	29 – 30 มิ.ย. 56	82 คน	88.54	89.98	87.39
3	สุพรรณบุรี	6 – 7 ก.ค. 56	71 คน	88.45	90.88	89.82
4	อุบลราชธานี	13 – 14 ก.ค. 56	48 คน	90.83	88.75	86.57
5	ประจวบคีรีขันธ์	20 – 21 ก.ค. 56	53 คน	86.78	90.84	90.49
6	ตรัง	27 – 28 ก.ค. 56	76 คน	89.05	89.99	90.63
7	พังงา	3 – 4 ส.ค. 56	73 คน	88.69	90.55	90.89
สรุปภาพรวม			514 คน	88.25	90.13	89.20

กิจกรรมที่ 5 ทบทวนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Improvement plan)

นำผลการประเมินมาทบทวนและปรับปรุงสื่อ eDLRU ให้สอดคล้องกับความต้องการของครูเพื่อใช้ในการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคน การจัดการศึกษาคือทำทุกอย่างอย่างเป็นระบบที่ทุกส่วนมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน การจัดการศึกษาอย่างเป็นทางการหรือในระบบส่วนใหญ่จัดขึ้นในระบบโรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยงานเฉพาะที่ทำหน้าที่ปลูกฝังทักษะความรู้และค่านิยมแก่ผู้เรียน แต่โรงเรียนหรือสถานศึกษาก็ไม่ใช่เป็นช่องทางเดียว ยังมีช่องทางอื่นๆ ที่ช่วยเผยแพร่ความรู้ โดยเฉพาะในปัจจุบันพัฒนาการด้านสื่อและเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วการจัดการศึกษาสามารถทำได้อย่างหลากหลาย เพื่อสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเฉพาะแต่ละกลุ่ม เช่น การศึกษานอกโรงเรียน การจัดการศึกษาในครัวเรือน การจัดการศึกษาโดยชุมชน การศึกษาทางไกลผ่านสื่อประเภทต่างๆ เป็นต้น การจัดการศึกษาในภาพรวมเป็นเรื่องที่สังคมและผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาทุกระดับต้องร่วมมือกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล การจัดการศึกษามีหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา ตามอัธยาศัย ย่อมขึ้นกับความเหมาะสมสำหรับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มที่แตกต่างกันไป (ปรัชญาเวสารัชช, 2546)

การจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี ให้มีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และสร้างรากฐานชีวิตให้พัฒนาไปสู่ความเป็น

มนุษย์ที่สมบูรณ์ (กรมวิชาการ, 2546) การจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชาแต่จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม รวมทั้งเกิดพัฒนาการต่างๆ ในด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา (บุรชัย ศิริมหาสาคร, 2555)

การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยนับว่าเป็นช่วงที่สำคัญต่อพัฒนาการของเด็ก เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และสร้างรากฐานของชีวิต แต่การจัดการศึกษาในปัจจุบันมีโรงเรียนขนาดเล็กหลายแห่ง ยังประสบปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนคือ เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 แต่ขาดแคลนครูผู้สอน ครูแต่ละคนต้องรับภาระการสอนเกินมาตรฐานกำหนด วุฒิการศึกษาของครูไม่ตรงกับวิชาที่สอน ส่งผลให้เด็กนักเรียนมีผลการเรียนไม่ดีเท่าที่ควรเนื่องจากปัญหาความไม่พร้อมทางด้านบุคลากร และการจัดการเรียนการสอนของครู ทำให้ครูไม่สามารถพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพได้

ครูจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทและสำคัญในฐานะที่เป็นผู้ให้การศึกษา การจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนจะมีคุณภาพเพียงใดนั้น ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือคุณภาพของครู ถ้าครูเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน มีคุณธรรม จริยธรรมก็จะสามารถสร้างเยาวชนให้มีคุณภาพ นั่นก็คือหากครูมีสมรรถนะในการจัดการศึกษาก็น่าจะสามารถให้การศึกษากับเยาวชนได้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้นครูจึงมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการจัดการศึกษาที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย การที่ครูมีสมรรถนะในการเรียนการสอนจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการศึกษา ดังนั้นการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะครูจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

สมรรถนะครูในระดับปฐมวัย

สมรรถนะ (Competency) หมายถึง การมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างถ่องแท้ มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินทุกรูปแบบ มีความสามารถในการผลิตหรือจัดหาสื่อได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคนและความยากง่ายของเนื้อหาวิชา มีการนำเอาความรู้ด้านจิตวิทยาไปใช้ในการบริหารห้องเรียนอย่างเหมาะสม มีความตั้งใจและทุ่มเทลงกายพล้งใจที่จะทำการสอน มีการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ (พศิน แดงจวง, 2554) ครูจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทและสำคัญยิ่งในฐานะผู้ให้การศึกษา การจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนจะมีคุณภาพเพียงใดนั้นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือคุณภาพการสอนของครู ถ้าหากครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดีเยาวชนก็ย่อมได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือหากครูมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานก็ย่อมจะสามารถให้การศึกษากับเยาวชนอย่างมีคุณภาพได้ สมรรถนะการสอนของครูจะส่งผลถึงคุณภาพของนักเรียนและจะทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย (ส่วนแผนและงบประมาณทางการศึกษา ท้องถิ่น, 2551)

คณะกรรมการครูสภา ได้กำหนดสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานความรู้ (2549) ไว้ดังนี้

1. สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

2. สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

3. สามารถใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน

พศิน แดงจวง (2554) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะใหม่ของครูว่า ควรเป็นครูที่จะสามารถบูรณาการการนำ ICT ไปใช้ในการเรียนการสอนได้จะต้องมีสมรรถนะที่จำเป็นประกอบด้วย มีความคิดแบบสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่น ยอมรับและพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ มีทักษะในการดำเนินการอย่างหลากหลายรูปแบบ และมีทักษะในการบริหารจัดการ

จิรพันธุ์ พูลพัฒน์ (2555) ได้ศึกษาการประเมินตนเองด้านคุณลักษณะของครูปฐมวัย ด้านการดูแลเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเมินตนเองด้านคุณลักษณะครูปฐมวัยของผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ประเด็นที่ครูปฐมวัยต้องการพัฒนามากที่สุดลำดับแรก คือ การจัดทำหลักสูตร การเขียนบันทึกการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็ก วิธีการศึกษาหาความรู้สำหรับครูมากที่สุด คือ การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

จากสภาพการจัดการศึกษาที่ผ่านมาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า มาตรฐานผู้เรียนยังอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบกับปัจจัยที่ใช้ในการจัดการศึกษา ทำให้สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเร่งพัฒนากระบวนการเรียนและทรัพยากร เพื่อยกระดับมาตรฐานด้านผู้เรียนให้เพิ่มสูงขึ้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พบจุดอ่อนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้คือบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังขาดบุคลากรที่มีสมรรถนะสูงหรือขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการศึกษา เช่นเดียวกับรายงานผลการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) ที่พบว่าสภาพปัญหาของการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านวิชาการปัญหาหนึ่ง ได้แก่ การขาดแผนพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรที่ชัดเจน ขาดการแนะนำนิเทศ ช่วยเหลือ และติดตามผลการดำเนินงานด้านวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัญหาด้านการบริหารงานบุคคลที่พบว่า มีการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษา และที่มีอยู่มีวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ ขาดแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ดังนั้นแนวทางการแก้ปัญหาที่ควรดำเนินการคือ ควรมีการจัดทำแผนพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรให้ชัดเจน ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาด้วยวิธีการและรูปแบบที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นสมรรถนะของครูปฐมวัยจึงมีประโยชน์ต่อองค์กรในการพัฒนาตนเองของบุคลากรและพัฒนาองค์กรควบคู่กัน สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้มีการกำหนดการประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนี้เป็นการดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็งพ.ศ.2555 ที่มาจากการสังเคราะห์สรุปได้ว่า สมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานดังนี้ (สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 1-2)

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ

- 1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
- 1.2 การบริการที่ดี
- 1.3 การพัฒนาตนเอง
- 1.4 การทำงานเป็นทีม
- 1.5 จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ

- 2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
- 2.2 การพัฒนาผู้เรียน
- 2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน
- 2.4 การวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
- 2.5 ภาวะผู้นำครู
- 2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

ครูผู้ดูแลเด็กเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการศึกษาให้กับประชากรของชาติในระดับปฐมวัย จึงมีความจำเป็นในส่วนที่จะส่งเสริมให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสมรรถนะประจำสายงานด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เพราะเป็นส่วนที่สำคัญโดยตรงกับการให้ประสบการณ์กับเด็กปฐมวัย โดยบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครูผู้ดูแลเด็ก (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2550) มีดังนี้

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครูผู้ดูแลเด็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2) จัดอบรมสั่งสอนและจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และคุณลักษณะตามวัย

- 3) ปฏิบัติงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 4) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- 5) ปฏิบัติงานความร่วมมือกับเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- 6) อบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรกำหนด
- 7) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 8) จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- 9) จัดทำวิจัยในชั้นเรียน
- 10) จัดหา/ผลิตสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอน
- 11) จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล
- 12) ประสานสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองชุมชน
- 13) พัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้เรียน
- 14) จัดให้มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน
- 15) จัดระบบธุรการในชั้นเรียน

16) รวบรวมผลงานรายงานผลการปฏิบัติงานตามลำดับ

17) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

จากบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครูผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์หรือการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ดังนั้นสมรรถนะที่เกี่ยวข้องโดยตรงที่ควรส่งเสริม คือ **สมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management)** ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด (สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็น การจัดการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็ก โดยให้เด็กมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นการสร้างรากฐานชีวิตให้เด็กได้พัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม

สื่อ eDLRU เป็นส่วนหนึ่งที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมด้านการจัดการเรียนรู้ให้กับครูปฐมวัย ซึ่งสามารถนำมาส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองให้กับครูปฐมวัยได้ สามารถนำมาเป็นแบบอย่างหรือประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้ เมื่อศึกษารายละเอียดและคำอธิบายสมรรถนะครู ตัวบ่งชี้ รายการพฤติกรรมแล้วสอดคล้องกับการนำมาพัฒนาสมรรถนะประจำสายงาน ด้านการบริหารและการจัดการ หลักสูตร โดยคณะผู้วิจัยได้สังเคราะห์เนื้อหาจากบทบาทหน้าที่ครูผู้ดูแลเด็ก กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น 17 ข้อข้างต้นและสมรรถนะตัวบ่งชี้ พฤติกรรม สามารถแสดงเป็นตารางเปรียบเทียบสมรรถนะความสอดคล้องของการประเมินสมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับ สมรรถนะที่ควรส่งเสริมด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ได้ ดังนี้

สมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) หมายถึงความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรการออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี และการวัดประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ตารางที่ 2.2 ความสอดคล้องของการประเมินสมรรถนะครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานกับสมรรถนะที่ควรส่งเสริมครูผู้ดูแลเด็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สมรรถนะ	ตัวบ่งชี้	รายการพฤติกรรม	
		สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน*	สมรรถนะที่ควรส่งเสริมของ ครูผู้ดูแลเด็กกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น**
การบริหาร หลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management)	1. การสร้าง และพัฒนา หลักสูตร	1. สร้าง/พัฒนาหลักสูตรกลุ่ม สาระการเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับหลักสูตรแกนกลางและ ท้องถิ่น 2. ประเมินการใช้หลักสูตร และนำผลการประเมินไปใช้ ในการพัฒนาหลักสูตร	
	2. ความรู้ ความสามารถ ในการออกแบบ การเรียนรู้	1. กำหนดผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียนที่เน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ ริเริ่ม เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ ความแตกต่าง และธรรมชาติ ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2. ออกแบบกิจกรรมการ เรียนรู้อย่างหลากหลาย เหมาะสมสอดคล้องกับวัย และความต้องการของผู้เรียน และชุมชน 3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วมในการออกแบบ การเรียนรู้การจัดกิจกรรม และการประเมินผลการ เรียนรู้ 4. จัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้อย่างเป็นระบบโดย บูรณาการอย่างสอดคล้อง เชื่อมโยงกัน 5. มีการนำผลการออกแบบ การเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการ เรียนรู้ และปรับใช้ตาม	1. มีการศึกษาสังเกตผู้เรียน เป็นรายบุคคล 2. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. จัดกิจกรรมและ ประสบการณ์ที่สอดคล้องกับ พัฒนาการของผู้เรียนตามวัย และเต็มศักยภาพของผู้เรียน แต่ละคน 4. จัดทำแผนการจัด ประสบการณ์เด็กปฐมวัย

ตารางที่ 2.2 ความสอดคล้องของการประเมินสมรรถนะครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานกับสมรรถนะที่ควรส่งเสริมครูผู้ดูแลเด็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
(ต่อ)

สมรรถนะ	ตัวบ่งชี้	รายการพฤติกรรม	
		สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน*	สมรรถนะที่ควรส่งเสริมของ ครูผู้ดูแลเด็กกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น**
		สถานการณ์อย่างเหมาะสม และเกิดผลกับผู้เรียนตามที่ คาดหวัง 6. ประเมินผลการออกแบบ การเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ ปรับปรุง/พัฒนา	
	3. การจัดการ เรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็น สำคัญ	1. จัดทำฐานข้อมูลเพื่อ ออกแบบการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. ใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการ สอนอย่างหลากหลายเพื่อให้ ผู้เรียนพัฒนาเต็มตาม ศักยภาพ 3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ปลูกฝัง/ส่งเสริมคุณลักษณะ อันพึงประสงค์และสมรรถนะ ของผู้เรียน 4. ใช้หลักจิตวิทยาในการ จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้อย่างมีความสุข และพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ 5. ใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิ ปัญญาท้องถิ่นในชุมชนใน การจัดการเรียนรู้ 6. พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ ระหว่างโรงเรียนกับปกครอง และชุมชน	5. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 6. จัดกิจกรรมและ ประสบการณ์ที่สอดคล้องกับ พัฒนาการของผู้เรียนตามวัย และเต็มศักยภาพของผู้เรียน แต่ละคน 7. มีความรู้มีความเข้าใจ หลักการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้

ตารางที่ 2.2 ความสอดคล้องของการประเมินสมรรถนะครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานกับสมรรถนะที่ควรส่งเสริมครูผู้ดูแลเด็กของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
(ต่อ)

สมรรถนะ	ตัวบ่งชี้	รายการพฤติกรรม	
		สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน*	สมรรถนะที่ควรส่งเสริมของ ครูผู้ดูแลเด็กกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น**
	4. การใช้และ พัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อ การจัดการ เรียนรู้	1. ใช้สื่อนวัตกรรมและ เทคโนโลยีในการจัดการ เรียนรู้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนรู้ 2. สืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาการ จัดการเรียนรู้ 3. ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ในการผลิตสื่อ/นวัตกรรมที่ใช้ ในการจัดการเรียนรู้	8. มีการผลิตสื่อและใช้ เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับ แผนการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ตนเองและผู้อื่น
	5. การวัดและ ประเมินผลการ เรียนรู้	1. ออกแบบวิธีการวัดและ ประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม การเรียนรู้ และผู้เรียน 2. สร้างและนำเครื่องมือวัด และประเมินผลไปใช้อย่าง ถูกต้องเหมาะสม 3. วัดและประเมินผลผู้เรียน ตามสภาพจริง 4. นำผลการประเมินการ เรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการ จัดการเรียนรู้	9. มีวิธีการประเมิน พัฒนาการผู้เรียนแบบ หลากหลาย 10. นำผลการประเมินมา พัฒนาการจัดประสบการณ์ ผู้เรียน 11. สามารถนำผลการ ประเมินมาวางแผนร่วมกับ ผู้ปกครองในการพัฒนา ผู้เรียน

ที่มา : * คู่มือการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553

** มาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ
แบบกรอกผลการประเมินมาตรฐานการศึกษา พ.ศ. 2551

จากตารางข้างต้นในส่วนของสมรรถนะที่ควรส่งเสริมของครูผู้ดูแลเด็กกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้กำหนดแนวทางตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรฐานด้านบุคลากร มาตรฐานที่ 2 ผู้ดูแลมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มากำหนดเป็นพื้นฐาน

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ทำให้มีการนำ ICT มาช่วยในการจัดการศึกษา พศิน แดงจวง (2554) กล่าวว่า ครูที่จะสามารถบูรณาการ การนำ ICT ไปใช้ในการเรียนการสอนได้จะต้องมีสมรรถนะที่จำเป็นประกอบด้วย

- 1) มีความคิดแบบสร้างสรรค์
- 2) มีความยืดหยุ่น ยอมรับและพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ
- 3) มีทักษะในการดำเนินการอย่างหลากหลายรูปแบบ
- 4) มีทักษะในการบริหารจัดการ

สื่อ eDLRU ซึ่งเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จึงเป็นสื่อที่โรงเรียนสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนรู้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับปฐมวัย นอกจากนี้ยังเป็นการแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนระดับปฐมวัยอีกด้วย ครูสามารถดูสื่อ eDLRU โดยศึกษาขั้นตอนการเรียนการสอนกลับไปกลับมา สามารถวิเคราะห์การเรียนการสอนและกิจกรรมแต่ละขั้นตอนอย่างละเอียด ได้ สามารถปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ภาษาที่ใช้ รวมถึงความสนใจของเด็กต่อการเรียนการสอน และวิเคราะห์ข้อบกพร่องของตนเอง แล้วนำมาปรับใช้ในครั้งต่อไป ดังนั้นการใช้สื่อ eDLRU ที่ส่งเสริมสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยในการส่งเสริมสมรรถนะครู

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศโดยแยกเป็นประเด็นได้ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

ปัจจุบันสื่ออิเล็กทรอนิกส์กำลังเป็นที่นิยมเนื่องจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้การนำเสนอข้อมูลที่เป็น ภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว ข้อความ และตัวอักษรได้อย่างน่าสนใจประกอบกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสูง จึงมีการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์บนระบบเครือข่าย ทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลด้วยความสะดวก รวดเร็ว สามารถใช้ที่ใดก็ได้ สร้างความรู้ความเข้าใจและเกิดความพึงพอใจในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ดังเช่น

วชิระ วิชชวรนนท์ (2552) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์เรื่องมัลติมีเดียทางการศึกษาโดยวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1) เพื่อพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องมัลติมีเดียทางการศึกษา 2) เพื่อศึกษาผลการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องมัลติมีเดียทางการศึกษา 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องมัลติมีเดียทางการศึกษา 4) เพื่อวัดความคงทนในการจำของนักศึกษาที่เรียนด้วยบทเรียน

อิเล็กทรอนิกส์เรื่องมัลติมีเดียทางการศึกษาผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการเรียนเสริมด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์สูงกว่าก่อนการเรียนเสริมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องมัลติมีเดียทางการศึกษาปรากฏว่าสำหรับนักศึกษาสาขาการศึกษาคณะครุศาสตร์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากและนักศึกษามีความคงทนในการจำเมื่อเรียนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์เรื่องมัลติมีเดียทางการศึกษา

พงษ์ศักดิ์ แสนขุมภู (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การออกแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการสร้างจดหมายเวียนและการจัดทำรายงานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า ผลการทำแบบทดสอบหลังการเรียนนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ทุกคนค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) มีค่าเท่ากับ 0.6853 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้อิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84 อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

วราภรณ์ เทพดวงแก้ว (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้อิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่ายเพื่อฝึกทักษะการฟังสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการศึกษาพบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนการใช้ แบบฝึกและสูงกว่าการทำแบบฝึกหัดครั้งที่ 1, 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีระดับความพึงพอใจของผู้เรียนจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับการใช้อิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่ายเพื่อฝึกทักษะการฟังอยู่ในระดับดี

วิจิตร สมบัติวงศ์ (2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้านประโยชน์ของการเรียนรู้ในระดับมากที่สุดด้านรูปแบบการเรียนรู้ด้านองค์ประกอบที่มีต่อการเรียนรู้และโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ธีรพงษ์ ธีรภาพสกุลวงค์ (2546) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเหตุการณ์ดินขวนครปฐม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้บทเรียนวีดิทัศน์กับการเรียนปกติ ผลการวิจัยพบว่าบทเรียนวีดิทัศน์เรื่องเหตุการณ์ดินขวนครปฐม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.46/80.83 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนวีดิทัศน์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ยังได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพร้อม พฤติกรรม ความคาดหวังในการใช้อิเล็กทรอนิกส์ เช่น

นิชาภา ยศทองงาม (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพร้อมและความต้องการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองเชียงใหม่ต่อการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผลการศึกษาพบว่า ครูส่วนใหญ่มีความต้องการต่อการนำการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการในระดับมากต่อปัจจัยต่างๆเช่นกันไม่ว่าจะเป็นลักษณะรูปแบบวิธีการนำเสนอเนื้อหาของบทเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ส่วนความพร้อมนั้นพบว่า โรงเรียนต่างๆในภาพรวมมีความพร้อมต่อการนำการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากไม่ว่าจะเป็นความพร้อมด้านการ

บริหารความพร้อมของนักเรียน และความพร้อมของบุคลากร สำหรับด้านความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานด้านเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์นั้นพบว่า โรงเรียนต่างๆส่วนใหญ่มีความพร้อมในด้านระบบไฟฟ้ามากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรจะสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมให้แก่ครูและนักเรียนและปรับฮาร์ดแวร์ให้ทันสมัยอยู่เสมอ รวมไปถึงควรมีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้งานการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างทั่วถึงอีกด้วย

ชูลีพร สว่างเนตร (2553) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองกับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ผลการวิจัยพบว่า 1) นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขนมีการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับการปฏิบัติบ่อยครั้ง 2) นิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับการปฏิบัติบ่อยครั้ง 3) พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองมีความสัมพันธ์กับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้าน e-communicating, e-library, e-mail, e-learning และ e-searching ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุรวงศ์ ศรีสุวจริย (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคาดหวังต่อการใช้ประโยชน์จากการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) คาดหวังต่อการใช้ประโยชน์จากการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีโดยภาพรวมและรายด้านมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการใช้ประโยชน์จากการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่เรียนคณะต่างกันโดยภาพรวมและรายด้านมีความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาบทเรียนที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ยังมีการประเมินประสิทธิภาพของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่

จำรัก ลัมภเวช (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้ปฏิบัติงานพยาบาล (ผู้ช่วยพยาบาล) เรื่องการดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็งที่ได้รับการรักษาด้วยรังสีรักษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการดูแลผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับการรักษาด้วยรังสีรักษา โดย ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้ปฏิบัติงานพยาบาล (ผู้ช่วยพยาบาล) โรงพยาบาล ศิริราช ให้มีประสิทธิภาพ 80.66/83.24 2) ผลของการนำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่สร้างขึ้นไปใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์เรื่องการดูแลผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับการรักษาด้วยรังสีรักษาโดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์สำหรับผู้ปฏิบัติงานพยาบาล (ผู้ช่วยพยาบาล) ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุทธนู ศรีไสย, นิรชราภา ทองธรรมชาติ, จิตต์นิภา ศรีไสย, สงกรานต์ วีระเจริญกิจ และ สุภาณี จุลชู (2547) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประเมินประสิทธิภาพการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมของประเทศอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าด้านที่อยู่ใน

ระดับที่ต้องปรับปรุง 2 อันดับแรกคือ ด้านบุคลากรและด้านการบริหารจัดการ 2) ความพร้อมในการจัดการ ICT ของสถานศึกษาด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์โดยเฉลี่ยมีคอมพิวเตอร์ร้อยละ 72 ใช้ในการเรียนการสอน ส่วนด้านบุคลากรและงบประมาณพบว่า บุคลากรในโรงเรียนแต่ละแห่ง ร้อยละ 62.96 ใช้งานคอมพิวเตอร์ได้ดี นอกจากนี้ต่ำกว่าร้อยละ 30 ใช้อินเทอร์เน็ตเป็น มีความรู้ในการผลิตสื่อการสอน มีความรู้ในการบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์และการดูแลรักษารับผิดชอบคอมพิวเตอร์ 3) ปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอกับผู้เรียน ขาดครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ ไม่มีการสร้างเครือข่ายระหว่างสถานศึกษาและไม่มีซอฟต์แวร์ใหม่ๆ

สุภาวดี ม่วงพรวน (2546) ได้ศึกษาผลของรูปแบบการคิดและลักษณะการเรียนรู้ผ่านเว็บด้วยเสียงและด้วยข้อความที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ผู้เรียนที่ใช้ลักษณะการเรียนรู้ผ่านเว็บที่แตกต่างกัน คือ ลักษณะการเรียนรู้ผ่านเว็บด้วยเสียง และลักษณะการเรียนรู้ผ่านเว็บด้วยข้อความ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน 2) ผู้เรียนที่มีรูปแบบการคิดที่แตกต่างกัน คือ แบบพึ่งพา และแบบอิสระ เมื่อเรียนบทเรียนผ่านเว็บทั้ง 2 รูปแบบมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 และ 3) ผู้เรียนที่มีรูปแบบการคิด 2 แบบ เมื่อเรียนด้วยบทเรียนผ่านเว็บที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจทางการเรียนอยู่ในระดับมาก

ณัฐพงศ์ สมปิตา (2549) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการผลิตบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่ายเรื่องสื่อการสอนผลการศึกษพบว่าทั้ง 3 ด้านคือด้านการนำเสนอเนื้อหาด้านการท่องเที่ยวในบทเรียนและด้านการใช้งานมีกลุ่มศึกษาเห็นด้วยตรงกันจำนวน 28 คนคิดเป็นร้อยละ 93.33 โดยทั้งนี้เห็นว่าบทเรียนมีการนำเสนอเนื้อหาจากง่ายไปยากมีความชัดเจนเข้าใจง่ายการเชื่อมโยงภายในบทเรียนนั้นถูกต้องจุดเชื่อมโยงสามารถสื่อความหมายเข้าใจได้อย่างชัดเจนและง่ายในการศึกษาเนื้อหาบทเรียนทั้ง 3 ด้านที่ได้ออกแบบและพัฒนานั้นมีความเหมาะสมส่วนด้านการออกแบบหน้าจอมักมีกลุ่มศึกษาเห็นด้วยจำนวน 26 คนคิดเป็นร้อยละ 86.67 เห็นว่าปริมาณของข้อความและขนาดของภาพที่นำเสนอมีความเหมาะสมชนิดตัวอักษรและแบบตัวอักษรที่นำเสนอในบทเรียนอ่านง่ายและมีความกลมกลืนในทุกหน้าของบทเรียนส่วนการจัดวางตำแหน่งของหัวเรื่องการจัดวางเนื้อหาการจัดวางปุ่มลั่นอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมนอกจากนี้กลุ่มศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่ายไว้ว่าสำหรับเนื้อหาที่มีเสียงบรรยายประกอบควรจะมีปุ่มที่ให้ผู้เรียนสามารถจะทำการฟังซ้ำได้อีกครั้ง

ส่วนการวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยได้มีการศึกษาวิจัยดังนี้

รุ่งนภา ตั้งจิตเรจริญกุล ภาสรีร์ สังข์แก้ว มัลลิกา ภูพัฒน์ และจันทร์เพ็ญ ตั้งจิตเรจริญกุล (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาเครื่องมือประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ผลการวิจัยพบว่า 1) วิธีการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยควรใช้วิธีการที่หลากหลายทั้งจากการวัดการประเมินและการสังเกต โดยการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยควรประเมินจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดและประเมินตามตัวบ่งชี้หลักของพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้งสามด้านคือ 1.1) ตัวบ่งชี้ด้านร่างกายและความเคลื่อนไหว รวม 4 ตัวบ่งชี้ย่อย (ด้านสุขภาพอนามัย ด้านสุขนิสัย ด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่และการเคลื่อนไหว และด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก) 1.2 ตัวบ่งชี้ด้านสติปัญญา รวม 5 ตัวบ่งชี้ย่อย (ด้านการรับรู้ ด้านภาษา ด้านความเข้าใจและการแก้ปัญหา ความสามารถพื้นฐาน

ทางคณิตศาสตร์และควมมีเหตุผล) 1.3 ตัวบ่งชี้ด้านอารมณ์/จิตใจและสังคม รวม 5 ตัวบ่งชี้ย่อย (ด้านอารมณ์/ลักษณะนิสัย ด้านการปรับตัวเข้าสังคม ด้านควมมีคุณธรรม ด้านการอนุรักษ์ วัฒนธรรม/สิ่งแวดล้อมและด้านควมมีวินัย)

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวสมรรถนะครูได้มีผู้ศึกษาวิจัยไว้หลายเรื่อง เช่น

ต้องตา กวดนอก (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาควมคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในกลุ่มเขตพื้นที่กรุงเทพฯ กลาง สำนัก การศึกษา กรุงเทพมหานคร มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาควมคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการ บริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเขตพื้นที่กรุงเทพฯ กลาง สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ในด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการนิเทศการ จัดการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัย จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู และขนาด โรงเรียนที่ปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ครูผู้สอนจำนวน 275 คน โรงเรียนในกลุ่มเขต พื้นที่กรุงเทพฯ กลาง สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในกลุ่มเขตพื้นที่กรุงเทพฯ กลาง สำนัก การศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือด้าน การนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้และด้านการส่งเสริมให้มี การวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบสมรรถนะในการ บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็น ต่อสมรรถนะในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) การเปรียบเทียบสมรรถนะในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ สมรรถนะในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมหวัง มหาวัง (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้าง สมรรถนะครูด้านการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นในหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภูมิ ปัญญาท้องถิ่นและการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและความรู้เกี่ยวกับการบูรณาการภูมิ ปัญญาท้องถิ่นในหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูมีเจตคติได้แก่ตระหนักและเห็นความสำคัญรัก การทำงานร่วมกันการมีส่วนร่วมและการเห็นคุณค่าของตนเองและครูมีทักษะได้แก่สามารถทำหน่วย การเรียนรู้และรายวิชาเพิ่มเติมได้อย่างเหมาะสมปัจจัยที่เกยวข้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะครูได้แก่ วิสัยทัศน์ และเจตคติของผู้บริหารสถานศึกษานโยบายของสถานศึกษาระยะเวลาในการเสริมสร้าง สมรรถนะ ภาระหน้าที่ที่เพิ่มมากขึ้นของครูการมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมการมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติการ และการนิเทศติดตามผลการปฏิบัติการโดยสรุปหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ ครูด้านการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นในหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีประสิทธิภาพเหมาะสมทำ ให้ครูสามารถพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และรายวิชาเพิ่มเติมได้ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพิ่มขึ้นและมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับมากถึงมากที่สุด

วัฒนา มัคคสมัน และคณะ (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยศึกษาตามแนวการศึกษา วอลดอร์ฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดฝึกอบรมทางไกลประกอบด้วยคำชี้แจง วัตถุประสงค์ การประเมิน ตนเองก่อนเรียน เนื้อหาสาระ 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แนวคิดในการจัดการศึกษาวอลดอร์ฟ ตอนที่ 2 การจัดการศึกษาแนววอลดอร์ฟ ตอนที่ 3 การประยุกต์ใช้การศึกษาแนววอลดอร์ฟในบริบทสังคมไทย กิจกรรมระหว่างเรียน และการประเมินตนเองหลังเรียนและ 2) ผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การจัดการเรียนรู้ตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟ พบว่า หลังการฝึกอบรมกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม และ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าชุดฝึกอบรมทางไกลมีความเหมาะสมในระดับมาก และสามารถนำกิจกรรม การเรียนรู้ตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนได้

สังคม วงภูตร (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูผู้ดูแลเด็กอนุบาลและ ปฐมวัยตามมาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอคลองสาน จังหวัด กำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่า 1) มีปัญหาที่จะต้องไปร่วมกิจกรรมในงานอื่นบ่อยครั้ง ทำให้ไม่ค่อยมีเวลา และยังขาดความเข้าใจใน จุดมุ่งหมายของการศึกษา รวมถึงปัญหาในด้านการเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง 2) ด้านความต้องการ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการให้มีการพัฒนาแผนการจัดการ รวมถึงส่งเสริมให้เกิด ความพร้อมในการจัดการด้านการศึกษา 3) ด้านแนวทางแก้ไขผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มี ความเห็นดังนี้ คือ ควรให้มีแนวทางในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นมาตรฐาน และมีการ พัฒนาบุคลากรทั้งในด้านจำนวนบุคลากร และคุณภาพของบุคลากร รวมถึงให้มีการพัฒนาการเรียนรู้ ทางด้านคุณธรรม จริยธรรมของครูผู้ดูแลเด็กอนุบาลและปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับ ของผู้ปกครอง และชุมชน รวมถึงเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป

ผดุง ไผ่รัตน์ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้และทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของครูวิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1-2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของครูผู้สอนที่เคยผ่านการฝึกอบรมและไม่เคยผ่านการฝึกอบรมทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มีสมรรถนะในการนำทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สมรรถนะของครูผู้สอนที่อยู่โรงเรียนที่มีขนาดต่างๆ มีสมรรถนะการนำทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

นันทพร ศุภะพันธุ์ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 ตาม ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระ และหัวหน้าช่วงชั้น โดยจำแนกตามผลการประเมินภายนอก รอบ แรก และเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ หัวหน้ากลุ่มสาระ 8 กลุ่มสาระ หัวหน้าช่วงชั้นที่ 1 และ

หัวหน้าช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 390 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะการบริหารด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระ และหัวหน้าช่วงชั้น พบว่า โรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้โรงเรียนที่ไม่ได้มาตรฐาน สมศ. มีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือ ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ 2) การมีวิสัยทัศน์ และการสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ผู้บริหารโรงเรียนที่ได้มาตรฐาน สมศ. มีสมรรถนะที่สูงกว่าโรงเรียนที่ไม่ได้มาตรฐานสมศ. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

ระเบียบ เชี่ยวชาญ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ ในด้านการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การนิเทศ และการส่งเสริมการวิจัย จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์สอนและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนปฐมวัย จำนวน 80 คน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ ปีการศึกษา 2549 ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะการบริหารด้านวิชาการระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูปฐมวัย โดยรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การนิเทศ และการส่งเสริมการวิจัย ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก 2) สมรรถนะการบริหารด้านวิชาการระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม ตามความคิดเห็นของครูปฐมวัยที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการนิเทศ และ ด้านการส่งเสริมการวิจัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูปฐมวัยที่มีประสบการณ์สอน 5 ปีขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูปฐมวัยที่มีประสบการณ์สอนต่ำกว่า 5 ปี และ 3) สมรรถนะการบริหารด้านวิชาการระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม ตามความคิดเห็นของครูปฐมวัยในโรงเรียนขนาดต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารด้านวิชาการระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูปฐมวัยในโรงเรียนขนาดกลาง

สุรวุฒิ ยัญญลักษณ์ (2550) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาสมรรถนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเน้นการศึกษาสมรรถนะ

ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างของสมรรถนะหลัก และสมรรถนะในงานตามที่คาดหวังกับที่เป็นจริงก่อนการพัฒนาตามแผนพัฒนาบุคลากรมีสมรรถนะหลัก 3 สมรรถนะ และสมรรถนะในงานทุกสมรรถนะส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยตามที่เป็นจริงต่ำกว่าระดับที่คาดหวัง เมื่อมีการพัฒนาสมรรถนะและเปรียบเทียบกับก่อนการพัฒนาสมรรถนะผลปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับหรือสูงกว่าระดับความคาดหวัง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 และความแตกต่างระหว่างสมรรถนะตามที่เป็นจริงภายหลังการพัฒนาเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการพัฒนามีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้านและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ฮันติงตัน (Huntington, 2011) ได้ศึกษาเรื่อง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการศึกษาโดยใช้โมเดลเทคโนโลยีที่ได้รับการยอมรับเพิ่มเติม การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจากคอมพิวเตอร์มีผลกระทบเชิงบวกต่อแรงจูงใจและการเรียนรู้ของนักเรียน ด้วยวิธีการใช้รูปแบบการยอมรับเทคโนโลยีโมเดล TAM (Technology Acceptance Model) ทำให้สามารถระบุปัจจัยที่แสดงให้เห็นถึงการยอมรับของครูที่จะนำเทคโนโลยีไปใช้ในห้องเรียน ผลการสำรวจโรงเรียนมัธยมทั่วสหรัฐอเมริกา จำนวน 57 โรงเรียน ตัวแปรที่มาจากตัวครู 2 ประการ ได้แก่ ความเชื่อของครู และประสิทธิภาพของครูสามารถเป็นตัวบ่งชี้ที่ทำให้ทราบว่าครูยอมรับการใช้รูปแบบของ TAM

วัตส์ (Watts, 2008) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการสอนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในวิชาศิลปะ มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาแนวทางในการสร้างหลักสูตรสื่อที่สร้างสรรค์สำหรับโปรแกรมการผลิตวิดีโอของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้ครูสอนเป็นผู้ดำเนินการวิจัยในวิชาการผลิตวิดีโอเพื่อผสมผสานระหว่างศิลปะ เทคโนโลยี และความสนใจของผู้เรียนในการผลิตสื่อและวิดีโอที่เป็นที่นิยม เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม การสังเกต การสัมภาษณ์นักเรียน และวิดีโอที่นักเรียนผลิตรวมทั้งคำวิจารณ์ของตนเอง ผลของการศึกษาทำให้ได้โครงสร้างหลักสูตรใหม่ที่ต้องการเชื่อมต่อทักษะและผลลัพธ์ของการให้ความรู้ด้านสื่อ อันสามารถนำไปสู่การส่งเสริมการผลิตวิดีโออย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนได้

อดัม (Adams, 2008) ได้ศึกษาการใช้โปรแกรมนำเสนอผลงาน (PowerPoint) และวิธีการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสื่ออิเล็กทรอนิกส์การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้โปรแกรมนำเสนอผลงานในห้องเรียนของครูที่มีต่อการเรียนรู้และประสบการณ์ของนักเรียน นอกจากนี้ยังศึกษารูปแบบการสอนของครูโดยใช้ โปรแกรมนำเสนอผลงาน ที่สะท้อนให้เห็นความรู้ ทักษะ และคุณค่าที่อยู่ในตัวครูผู้สอน ผลการศึกษาพบว่า การกระตุ้นครูให้ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์สามารถช่วยพัฒนาความซาบซึ้งต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งยังเป็นการท้าทายผู้เรียนต่อเทคโนโลยีที่จะมาถึงในอนาคต จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาต่อไปอีก โดยเฉพาะนักการศึกษาที่จำเป็นต้องใช้ชีวิตอยู่ในยุคเทคโนโลยีอย่างใคร่ครวญ

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสมรรถนะของครูในต่างประเทศ ได้แก่

แอกเบนยีกา (Agbenyega, 2012) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง มุมมองสมรรถนะเชิงทฤษฎี: การประเมินตนเองของนักศึกษาฝึกสอนสาขาปฐมวัยในขณะฝึกสอนวิชาชีพ การวิจัยเชิงคุณภาพนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาฝึกสอนสาขาปฐมวัย ณ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในประเทศออสเตรเลีย ที่มีต่อสมรรถนะเชิงทฤษฎี การนำไปใช้และประยุกต์ใช้ในห้องเรียนเพื่อตัดสินใจต่อการพัฒนาวิชาชีพของตนเอง รวมทั้งวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้านความคิดที่เกิดจากตนเอง

ความรู้และทฤษฎีวิธีสอนที่เรียนมา และที่เกิดจากอาจารย์นิเทศ การดำเนินงานเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีอภิปรายกลุ่มในห้องเรียน ผลการศึกษาพบว่า ทรรศนะของนักศึกษาฝึกสอนสาขาปฐมวัยที่สำคัญมี 3 ประการคือ 1) สมรรถนะเชิงทฤษฎีของนักศึกษาฝึกสอน 2) ความมั่นใจเชิงทฤษฎี 3) การเตรียมตัวและความสามารถในการมองสะท้อนกลับเชิงทฤษฎี โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้มีการพัฒนาด้านการฝึกฝนวิชาชีพของนักศึกษาฝึกสอนสาขาปฐมวัยเพิ่มขึ้น

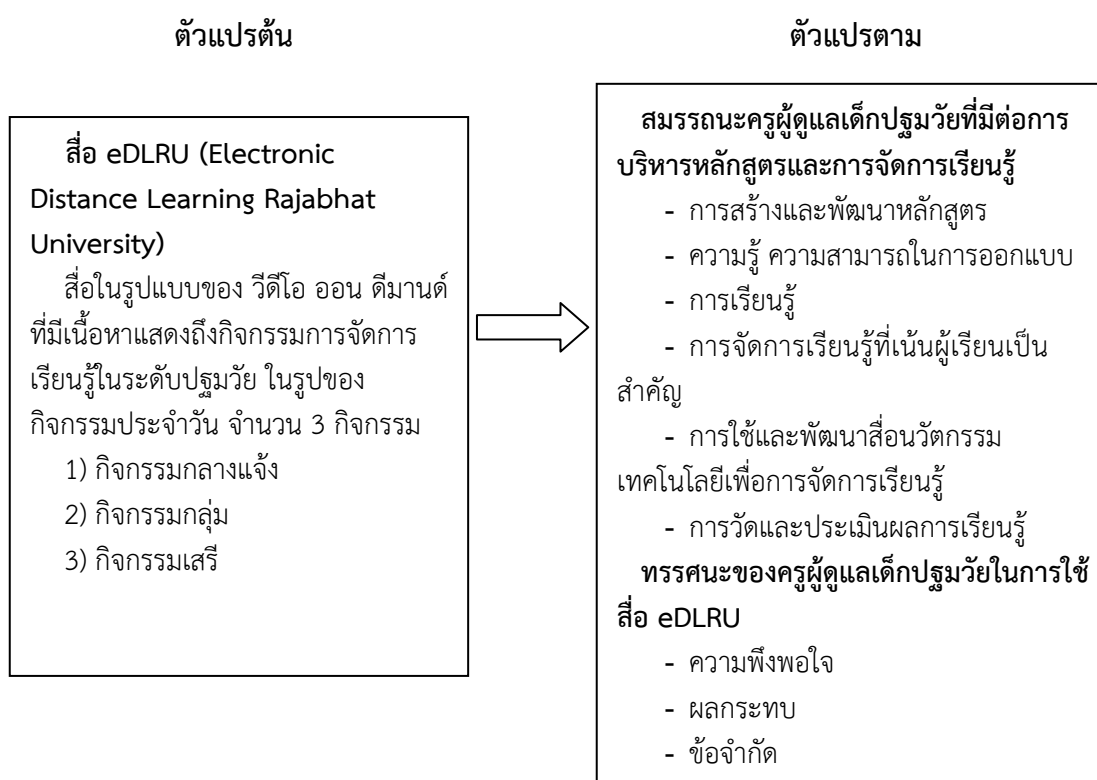
ลีอุง (Leung, 2012) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความเชื่อและการปฏิบัติการสอนของครูปฐมวัยในห้องงอกโดยมีการประชุมเพื่อตั้งเป้าหมายร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง 3 กลุ่มที่พูดภาษาต่างกันและครูปฐมวัยการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองเด็กปฐมวัยและครูผู้สอนมีความสำคัญ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการตั้งเป้าหมายร่วมกันของผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยในระหว่างการประชุมใหญ่ผู้ปกครองและครู เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed – Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ การดำเนินการวิจัยโดยใช้ภาษาอังกฤษ เก็บข้อมูลจากผู้ปกครองที่พูดภาษา 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่พูดภาษาสเปน กลุ่มที่พูดสองภาษาคือภาษาละตินและภาษาอังกฤษ และกลุ่มที่พูดภาษาอังกฤษ การเก็บข้อมูลมี 3 วิธี คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากการประชุม และคำสนทนาเรื่องการตั้งเป้าหมาย และ 3) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากคำสนทนาเรื่องการตั้งเป้าหมาย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า 1) ความคาดหวังของครูผู้เข้าร่วมประชุมแตกต่างจากผู้ปกครองที่พูดภาษาสเปนและภาษาอังกฤษ 2) ในระหว่างการประชุมครูเป็นผู้พูดมากที่สุดและถามผู้ปกครองที่พูดภาษาสเปนน้อยในการตั้งเป้าหมายโดยครูให้โอกาสผู้ปกครองที่พูดภาษาสเปนได้ตอบน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ปกครองอีกสองกลุ่ม 3) ผลการสนทนาเพื่อตั้งเป้าหมายจึงอยู่ภายใต้บทบาทครูและโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ปกครองที่พูดภาษาสเปน จากผลการวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นปัญหาสถานภาพความสัมพันธ์ของผู้ปกครองและครูในการตั้งเป้าหมายร่วมกันในบริบทที่มีวัฒนธรรมและภาษาที่ต่างกัน

ฟุกคินและทาเว็คซิโอ (Fukkink & Tavecchio, 2010) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของการใช้วิธีทัศนแบบปฏิสัมพันธ์เพื่อแนะแนวของครูปฐมวัยการศึกษาเชิงทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการพัฒนาทักษะด้านการมีปฏิสัมพันธ์ของครูปฐมวัยและครูผู้ดูแลเด็ก ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ได้รับการอบรมโดยใช้วิธีทัศนแบบปฏิสัมพันธ์เพื่อแนะแนวมีพฤติกรรมที่ได้รับการกระตุ้น ไวต่อความรู้สึก และแสดงออกด้วยคำพูดมากกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้ผลของการอบรมยังแสดงให้เห็นอีกสามเดือนต่อมาหลังจากเสร็จสิ้นการอบรม การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการใช้วิธีทัศนในการฝึกอบรมเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นวิธีการที่ได้ผลในการส่งเสริมครูเชิงอารมณ์และสังคม รวมทั้งการกระตุ้นการแสดงออกทางคำพูดสำหรับการอบรมด้านดูแลเด็ก

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสื่อ eDLRU (Electronic Distance Learning Rajabhat University) ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สื่อ eDLRU พัฒนาขึ้นมาจากหลักการผลิตบทเรียนทาง computer ของโรเบิร์ต กาเย่ (Robert Gangné) ที่ประกอบด้วยหลัก 9 ประการดังนี้ 1. แรงจูงใจ (Gain Attention) 2. บอกวัตถุประสงค์ (Specify Objective) 3. ทบทวนความรู้เดิม

(Activate Prior Knowledge) 4. นำเสนอเนื้อหาใหม่ (Present New Information) 5. ชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ (Guide Learning) 6. กระตุ้นการตอบสนองบทเรียน (Elicit Response) 7. ให้ข้อมูลย้อนกลับ (Provide Feedback) 8. ทดสอบความรู้ใหม่ (Assess Performance) 9. สรุปและนำไปใช้ (Review and Transfer) และนำมาพัฒนาในรูปแบบของสื่อ วิดีโอออนไลน์ เพื่อให้สื่อ eDLRU สามารถตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียนมากขึ้น ตามหลักการของสื่อ วิดีโอ ออนไลน์ ที่มี การเน้นเนื้อหาเฉพาะเจาะจงตามความต้องการ และบทเรียนที่เกิดขึ้นถูกออกแบบ ให้ผู้เรียนได้รับรู้ในลักษณะเสมือนจริง โดยยึดหลักการนำเสนอเนื้อหา และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกิดจากสถานการณ์จริง และผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้ตามความต้องการ ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลา และสถานที่ และก่อนนำความรู้มาทดลองใช้ปฏิบัติจริงในชั้นเรียนนั้นจะต้องมีการอบรมทำความเข้าใจโดยผู้เชี่ยวชาญ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย